

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ AUDİTORLAR PALATASI

Auditor təşkilatlarında daxili nəzarətin təşkili və həyata keçirilməsinə dair nümunəvi QAYDALAR

*(Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatası Şurasının 2024-cü il 30 iyul tarixli
367/3 nömrəli qərarı ilə bəyənilmişdir)*

Tərtib etdi:

Sədrin elmi-metodik

məsələlər üzrə müşaviri

Nəcəf Talıbov

Audit sistemində icra intizamı və

daxili nəzarət şöbəsinin müdiri

Zaur Almazov

Rəyçi:

Auditorlar Palatasının üzvü,

Sərbəst auditor

Aygün Səfərova

Bakı – 2024

Auditor təşkilatlarında daxili nəzarətin təşkili və həyata keçirilməsinə dair nümunəvi QAYDALAR

1.GİRİŞ

Auditorların ölkə qanunvericiliyinin, Beynəlxalq Audit Standartlarının, Peşəkar Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Məcəlləsinin (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları ilə birlikdə) və Auditorların Müstəqillik Qaydalarının tələblərinə əməl etmələrinin səmərəli monitorinqini aparmağa qadir olan daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi, nəzarətin müstəqilliyinin və səmərəliliyinin təmin edilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Beynəlxalq təcrübə göstərir ki, auditin keyfiyyətinə kənar nəzarətin gücləndirilməsi ilə bərabər auditor təşkilatlarında daxili nəzarət işinin düzgün təşkili və həyata keçirilməsi səriştəli xidmət göstərilməsində və bu sahəyə nəzarət edilməsində böyük rol oynayır.

2.Qaydanın məqsədi

Bu qaydanın məqsədi auditor təşkilatlarında daxili nəzarətin təşkili və həyata keçirilməsi üzrə metodoloji bazanın hazırlanması və onun tətbiqi vasitəsilə auditor təşkilatlarında daxili nəzarət sisteminin ölkə qanunvericiliyinə, Auditorlar Palatasının üzv olduğu Beynəlxalq Mühasiblər Federasiyasının tələblərinə və Palatanın direktiv göstərişlərinə müvafiq olaraq müasir daxili nəzarət sisteminin yaranmasına nail olmaqdır.

3. Beynəlxal təcrübə

Beynəlxalq aləmdə və xarici dövlətlərin təcrübəsində daxili nəzarət sistemlərinin fəaliyyətinə böyük diqqət yetirilir. Bu sahədə COSO modeli (*The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) daha geniş yayılmışdır.

Treadway Komissiyasının (COSO) sponsor təşkilatları komitəsi şirkət və təşkilatların, o cümlədən bankların öz idarəetmə sistemlərini qiymətləndirə biləcəyi ümumi daxili nəzarət modelini işləyib hazırlayıb. COSO 1985-ci ildə yaradılıb. Maliyyə Hesabatlarının Saxtakarlığı üzrə Milli Komissiya (Treadway Komissiyası) tərəfindən dəstəklənir.

Auditor təşkilatları COSO modelindən istifadə etməklə öz daxili nəzarət sistemlərini yarada, onun fəaliyyətini günün tələbləri səviyyəsində təşkil edə bilirlər.

COSO modeli təşkilatın daxili nəzarətini aşağıdakı kateqoriyalar üzrə məqsədlərə nail olunması ilə bağlı "ağlabatan təminat" təmin etmək üçün təşkilatın direktorlar şurası, yüksək rəhbərliyi və digər işçiləri tərəfindən həyata keçirilən proses kimi müəyyən edir:

- əməliyyatların səmərəliliyi və məhsuldarlığı;
- maliyyə hesabatının etibarlılığı;
- qanunlara və qaydalara uyğunluq.

Daxili nəzarətin COSO modeli bir neçə əsas anlayışı ehtiva edir:

1. daxili nəzarət bir prosesdir. O, məqsədə çatmaq üçün bir vasitədir, özlüyündə məqsəd deyil;

2. daxili nəzarət insanlardan asılıdır. O, təkə idarəetmə siyasətini və formalarını deyil, həm də şirkətin bütün səviyyələrində olan insanları təmsil edir;

3. daxili nəzarət şirkətin rəhbərliyinə və direktorlar şurasına yalnız kifayət qədər etimad verə bilər, lakin mütləq təminat deyil;

4. daxili nəzarət bir və ya bir neçə ayrı, lakin üst-üstə düşən kateqoriyalar üzrə məqsədlərə nail olmağa yönəldilmişdir.

COSO modelinin mahiyyətini aşağıdakı kimi ifadə etmək olar: risk qiymətləndirildikdə və idarə edildikdə siz idarə edirsiniz.

COSO sistemə uyğun olaraq daxili nəzarət elementlərinə aşağıdakılar daxildir (Cədvəl 1):

- 1) nəzarət mühiti;
- 2) risklərin qiymətləndirilməsi;
- 3) nəzarət tədbirləri;
- 4) məlumatın toplanması və təhlili, habelə onun təyinatı üzrə ötürülməsi;
- 5) monitoring və səhvlərin düzəldilməsi.[2]

Cədvəl 1. Daxili nəzarət sisteminin komponentləri

Komponent	Təsvir	Vacib elementlər
Nəzarət mühiti	Sahibkarın və rəhbərliyin nümayəndələrinin təşkilatın daxili nəzarət sistemi ilə bağlı məlumatlılığı və hərəkətləri, habelə belə bir sistemin bu təşkilatın fəaliyyəti üçün əhəmiyyətinin dərk edilməsi	<ul style="list-style-type: none"> - etibarlılıq, dürüstlük və etika; - səriştəlilik - idarəetmə fəlsəfəsi və üslubu ; - hüquq və vəzifələrin bölüşdürülməsi - kadr siyasəti və təcrübəsi;
Riskin qiymətləndirilməsi	Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı mümkün risklərin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi	<ul style="list-style-type: none"> - qanunvericilikdə dəyişikliklər; - iş şəraitində dəyişikliklər - nəticələrin qiymətləndirilməsi;
İnformasiya və şəbəkələr	İşçilərin maliyyə (mühasibat) hesabatlarının hazırlanması prosesində iştiraklarının rolunu başa düşmələrini təmin edin	<ul style="list-style-type: none"> - təşkilatların əməliyyatlarının qeydə alınması, işlənməsi, ümumiləşdirilməsi və təqdim edilməsi; - vəzifələrin bölüşdürülməsi -müxtəlif səviyyələrdə menecerlərə məlumat verilməsi;
Nəzarət prosedurları	Rəhbərliyin əmrlərinə əməl olunmasını təmin etməyə kömək edən siyasət və prosedurları təmin edin	<ul style="list-style-type: none"> - əmrlərin (hesabatların) icrasının yoxlanılması; - məlumatların işlənməsi - obyektlərin mövcudluğunun və vəziyyətinin yoxlanılması - vəzifələrin bölüşdürülməsi;
Monitoring	Nəzarət vasitələrinin düzgün işləməsinə nəzarət. Bu, daxili nəzarət sisteminin zamanla effektiv fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi prosesidir.	<ul style="list-style-type: none"> - davamlı monitoring; - dövri nəzarət.

Model səkkiz komponentdən ibarətdir:

- **Daxili mühit (*internal environment*)**. təşkilat daxilindəki atmosferi təmsil edir və riskin təşkilatın işçiləri tərəfindən necə qəbul edildiyini və ona necə reaksiya verdiyini

müəyyən edir. Daxili mühitə risklərin idarə edilməsi fəlsəfəsi və risk iştahı, dürüstlük və etik dəyərlər, habelə onların mövcud olduğu mühit daxildir;

- **Məqsədin müəyyən edilməsi (*objective setting*)**. Rəhbərlik onların nailiyyətlərinə təsir edə biləcək hadisələri müəyyən etməyə başlamazdan əvvəl məqsədlər müəyyən edilməlidir. Risklərin idarə edilməsi prosesi şirkət rəhbərliyində məqsədlərin seçilməsi və müəyyən edilməsi üçün düzgün təşkil edilmiş prosesə malik olduğuna və onların təşkilatın missiyasına və onun risk iştahının səviyyəsinə uyğun olduğuna əsaslı təminat verir;

- **Hadisənin identifikasiyası (*event identification*)**. Təşkilatın məqsədlərinə nail olunmasına təsir göstərən daxili və xarici hadisələr risklər və ya imkanlar baxımından müəyyən edilməlidir. Strategiya formalaşdırarkən və məqsədləri təyin edərkən rəhbərlik tərəfindən imkanlar nəzərə alınmalıdır;

- **riskin qiymətləndirilməsi (*risk assessment*)**. Risklər onların aradan qaldırılması üçün hansı tədbirlərin görülməli olduğunu müəyyən etmək üçün onların ehtimalı və təsirinə əsasən təhlil edilir. Risklər səciyyəvi və qalıq risk baxımından qiymətləndirilir;

- **Riskin cavablandırılması. (*risk response*)**. Rəhbərlik müəyyən edilmiş riskin məqbul risk səviyyəsinə və təşkilatın risk iştahına uyğunlaşdırılmasına imkan verən bir sıra fəaliyyətlər hazırlamaqla riskə cavab vermə metodunu - riskdən yayınma, riskin qəbul edilməsi, azaldılması və ya yenidən bölüşdürülməsi - seçir;

- **nəzarət vasitələri (*control activities*)**. Siyasətlər və prosedurlar cəlb olunan riskə effektiv və vaxtında cavab verilməsinə ağlabatan əminliyi təmin etmək üçün hazırlanmış və yaradılmışdır;

- **informasiya və kommunikasiya (*information and communication*)**. Zəruri məlumatlar işçilərə öz funksional vəzifələrini yerinə yetirməyə imkan verən formada və vaxt çərçivəsində müəyyən edilir, qeydə alınır və ötürülür. Həmçinin təşkilat daxilində həm şaquli olaraq yuxarıdan aşağıya, həm də aşağıdan yuxarıya, həm də üfüqi istiqamətdə effektiv məlumat mübadiləsi aparılır;

- **Monitoring (*monitoring*)**. Təşkilatın bütün risklərin idarə edilməsi prosesi izlənilir və lazım gəldikdə düzəlişlər edilir. Monitoring rəhbərliyin cari fəaliyyətinin bir hissəsi kimi və ya dövrü qiymətləndirmələr vasitəsilə həyata keçirilir.

Xülasə etmək üçün qeyd edilir ki:

1. COSO daxili mühitə böyük əhəmiyyət verir.
2. COSO sonrakı nəzarət forması kimi daxili nəzarət monitoringinə daha çox diqqət yetirir. Monitoring COSO modelinin əsas elementlərindən biridir.
3. COSO direktorlar şurasının işinə böyük əhəmiyyət verir.

4. Auditor təşkilatlarında daxili nəzarətin təşkili və həyata keçirilməsinin normativ hüquqi və metodoloji əsasları

Auditor təşkilatlarında daxili nəzarətin təşkili və həyata keçirilməsinin normativ hüquqi və metodoloji əsaslarını aşağıdakı aktlar təşkil edir:

- Auditor Xidməti Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu;
- Auditorlar Palatasının Əsasnaməsini;
- Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022—2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı;
- Azərbaycan Respublikasında auditor xidmətinin inkişaf konsepsiyasının (2021-2030-cu illər üzrə);
- Beynəlxalq Audit Standartları;
- Peşəkar Mühasiblərin Etika Məcəlləsi;
- Palata Şurasının qərarları, Palata sədrinin əmr və sərəncamları ilə təsdiq edilmiş normativ sənədlər;
- Haqsız rəqabət üzrə Auditorlar Palatasının normativ sənədləri.
- Müvafiq beynəlxalq sənədlər.

5. Prosedurlar

Auditor təşkilatında daxili nəzarət sisteminin mahiyyəti və onun təşkili:

Auditor təşkilatı onun işçi heyətinin öz fəaliyyətlərində qanunvericiliyə və peşə standartlarına əməl edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Bütün auditor təşkilatlarında səmərəli fəaliyyətin əsası kimi daxili nəzarət sistemi mövcud olmalıdır. Bu məqsədlə, hər bir auditor təşkilatında səriştəli xidmət göstərilməsi və bu işə nəzarət edilməsi məqsədi ilə nəzarət prosedurları işlənib hazırlanmalı və tətbiq edilməlidir.

Daxili nəzarətin prinsipləri və onların reallaşdırılması prosedurları auditor təşkilatının şirkətdaxili standartlarına əsaslanmalıdır.

Daxili nəzarət sisteminin strukturu, tətbiq etdiyi nəzarət siyasətinin və nəzarət prosedurlarının xüsusiyyəti və həcmi aşağıdakı amillərdən asılıdır:

- auditor təşkilatının ölçüsündən;
- təşkilatın strukturundan, filial və nümayəndəliklərinin sayından;
- təşkilatın fəaliyyət istiqamətindən;
- təşkilatın işçilərinin səlahiyyət səviyyəsindən;
- işçi heyətinin bilik səviyyəsindən və təcrübəsindən;
- auditor yoxlamalarının mürəkkəbliyindən və xüsusiyyətlərindən.

Daxili nəzarət sistemi qarşılıqlı əlaqədə olan aşağıdakı elementləri özündə ehtiva edir:

- 1) Müstəqillik, tamlıq, obyektivlik, peşəkar səriştə və müvafiq yanaşma, məxfilik, peşəkar davranış;
- 2) İşçi heyətinin idarə edilməsi;
- 3) Sifarişçidən tapşırığın qəbulu və davam etdirilməsi;
- 4) Qarşılıqlı əlaqələrin səmərəli təşkili;
- 5) Monitoring.

- Müstəqillik, tamlıq, obyektivlik, peşəkar səriştə və müvafiq yanaşma, məxfilik, peşəkar davranış:

Bu məqsədlə işçi heyətinin bütün hallarda öz müstəqilliyinin bütün peşə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi və öz obyektivliklərinin qorunması istiqamətində auditor təşkilatına yetərli inam verə biləcək nəzarət siyasəti və prosedurlarının işlənilib hazırlanması müstəsna əhəmiyyət kəsb edir.

Müstəqillik, tamlıq, obyektivlik, peşəkar səriştə və müvafiq yanaşma, məxfilik, peşəkar davranış anlayışlarının mahiyyətinin Beynəlxalq Audit Standartlarında və Peşəkar Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Məcəlləsində (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları ilə birlikdə) şərh verilmişdir.

Hər bir halda auditor təşkilatı sifarişçidən, onun rəhbərliyi və ya mülkiyyətçisi ilə öhdəlik və maraq münasibətlərində olmamalıdır.

Tamlıq prinsipi sifarişçinin məxfilik məhdudiyyətləri nəzərə alınmaqla bütün peşəkar və işgüzar münasibətlərdə düzgün və vicdanlı olmaq öhdəliyini özündə ehtiva edir.

Obyektivlik prinsipi maraqlar toqquşmasının yolverilməzliyini, düzgün və qərəzsiz olmağı, ictimai etimadın şəxsi mənafeyə tabe olunmasının yolverilməzliyini tələb edir.

Peşəkar səriştə və müvafiq yanaşma prinsipi peşəkar bilik və bacarıqları tətbiq edən zaman doğru və düzgünlük qərarın icrasını tələb edir.

Məxfilik prinsipi şirkət və ya işəgötürən təşkilat daxilində məlumatların məxfiliyinin qorunmasını tələb edir.

Peşəkar davranış auditor peşəsini nüfuzdan salan hər hansı hərəkətdən yayınmaq tələbinə əməl etməlidir.

- İşçi heyətinin idarə edilməsi:

Daxili nəzarət sistemində qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olunması və yetərli inamın əldə edilməsi auditor təşkilatı daxilində keyfiyyətə nəzarətə dair öhdəliklərin düzgün bölüşdürülməsindən çox asılıdır.

Daxili nəzarət üzrə siyasət və prosedurların işçi heyətinə vaxtında və düzgün çatdırılması müvafiq sənədləşdirilmədə mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Öhdəliklərin bölüşdürülməsi, habelə auditor təşkilatında müxtəlif növ siyasət və prosedurların işlənilməsi təşkilatda konkret şəxsə həvalə olunmalıdır. Bu zaman həmin şəxsin peşə hazırlığı, ona həvalə edilən səlahiyyətlər və nəzarət sahəsində təcrübəsi nəzərə alınmalıdır.

Daxili nəzarət sisteminin uğurları auditor təşkilatının işçi heyətinin peşəkarlıq səviyyəsindən çox asılıdır. Auditor təşkilatının bütün işçi heyəti daxili nəzarət siyasətinin və prosedurlarının yerinə yetirilməsinə məsuliyyət daşıyır. Təcrübə göstərir ki, işçi heyətinin peşəkarlıq səviyyəsi və təcrübəsi yüksək olduğu hallarda daxili nəzarətə ehtiyac bir qayda olaraq çox olmur.

Auditor təşkilatının işinin səmərəliliyi daxili nəzarəti həyata keçirən işçi heyətinin düzgünlüyündən, obyektivliyindən, bilik səviyyəsindən, peşəkarlığından, təcrübəsindən və əməyə motivasiyasından birbaşa asılıdır.

İşçi heyətinin idarəedilməsi öz növbəsində işə qəbulu, heyətin tapşırıqlar üzrə bölgüsünü, peşəkar inkişafını və xidməti vəzifədə yüksəliş mərhələlərini əhatə edir.

İşçi heyətinin idarəetmə siyasəti və prosedurları auditor təşkilatında aşağıdakılara inamın yaranmasına zəmin olmalıdır:

a) işə qəbul edilən əməkdaş peşəkar fəaliyyət üçün imkan verən münasib xüsusiyyətlərə malikdir;

b) iş müvafiq sahədə texniki və peşə hazırlığı olan heyətə tapşırılır;

c) işçi heyəti daim öz peşəkarlığını davamlı peşə təhsili vasitəsilə artırmalı, öz üzərlərinə düşən vəzifələri Beynəlxalq Peşə Standartlarına müvafiq olaraq layiqincə yerinə yetirmək iqtidarındadır;

d) Vəzifədə irəli çəkilən əməkdaşlar yeni öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə hazır olmalıdırlar.

- Sifarişçidən tapşırığın qəbulu və davam etdirilməsi:

Auditor təşkilatı sifarişçinin tapşırıqlarını qəbul və davam etdirmək, sifarişçinin konkret tapşırıqlarını qəbul edib-etməmək barədə qərar qəbul etmək üzrə siyasət və prosedurları işləyib müəyyənləşdirməlidir. Bu zaman rəhbərliyində düzgünlük səviyyəsi aşağı olan sifarişçi qurumla əlaqə yaradılması minimuma endirilməlidir.

Auditor təşkilatı yalnız yüksək peşəkarlıq səviyyəsində yerinə yetirmək iqtidarında olduğu öhdəlikləri üzərinə götürməlidir. Eyni zamanda konkret şəraitdə peşə xidməti göstərilən zaman risklərin dəqiqliklə nəzərə alınmasına diqqət yetirilməlidir.

- Qarşılıqlı əlaqələrin səmərəli təşkili:

Auditorlar və digər işçi heyəti tərəfindən həyata keçirilən işlərin tətbiq edilən peşə standartlarına, normativ tələblərə və auditor təşkilatının keyfiyyət standartlarına uyğunluğu barədə auditor təşkilatına inam gətirən siyasət və prosedurlar işlənilib hazırlanmalıdır. Bu siyasət və prosedurlar hər bir auditor tapşırığında planlaşdırma, icra, nəzarət, təhlil, sənədləşdirmə və nəticələrin elan olunması üzrə bütün mərhələlərdə tətbiq olunmalıdır. Bu siyasət və prosedurlar eyni zamanda 1 sayılı "Maliyyə hesabatlarının auditini və təhlilini, habelə digər təsdiqləmə və əlaqəli xidmətlər üzrə tapşırıqları yerinə yetirən şirkətlərdə keyfiyyətə nəzarət" və digər Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olmalıdır.

Münasib bilik səviyyəsinə və təcrübəyə malik şirkətdaxili və kənar mütəxəssislərlə müzakirə və məsləhətləşmələrin aparılması, nüfuzlu mənbələrdən istifadəyə dair siyasət və prosedurların işlənilib hazırlanması da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

- Monitoring:

Monitoring aşağıdakıların diqqətdə saxlanılmasını və qiymətləndirilməsini nəzərdə tutur:

- a) auditor təşkilatının siyasət və prosedurlarının aktuallığını və adekvatlığını;
- b) auditor təşkilatının normativ sənədlərinin və praktik vəsaitlərinin uyğunluğunu;
- c) davamlı peşə təhsili üzrə fəaliyyətin səmərəliliyini.

Göstərilən istiqamətdə monitoringin aparılması zamanı aşağıdakı proseduralar nəzərdə tutulur.

1. Auditorun şəxsi kabinet sistemində məlumatların daxil edilməsi vəziyyətinin yoxlanılması;
2. Daxil edilən məlumatların dürüstlüyünün yoxlanılması (Əlavə təsdiqləyici sənəd təqdim etməklə)
3. Auditorlar Palatası Şurasının 2022-ci il 03 oktyabr tarixli 348/1 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının ərazisində göstərilən auditor xidmətlərinin dəyərinin minimum hədləri" nə əməl edilməsinin yoxlanılması;
4. Auditorun peşə məsuliyyətinin icbari sığortasının müddətinə nəzarət edilməsi;
5. Uzunmüddət auditor tərəfindən auditorun şəxsi kabinet sistemində məlumat daxil edilməməsinə və ya qısa müddət ərzində çox saylı məlumatların daxil edilməsi səbəblərinin araşdırılması;
6. Haqsız Rəqabət üzrə Auditorlar Palatasının normativ sənədlərindən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə nəzarət edilməsi;

7. Təşkil olunan seminar, ustad dərsləri və dəyirmi masalarda iştirak edən Palata üzvlərinin iştirak vəziyyətinin təhlili;

- Auditor təşkilatının rəhbərliyinin məsuliyyəti. Göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin təmin edilməsi

- Keyfiyyət nəzarət sistemi üzrə məsul əməkdaşların və rəhbərin müəyyənləşdirilməsi;
- Daxili rəqlament, vəzifə təlimatları və işlərin icrası qrafikinə işlənilib hazırlanması;
- Əhəmiyyətli məsələlərin öyrənilməsi və işlənilməsi;
- Əməkdaşlar üçün həvəsləndirici tədbirlərin həyata keçirilməsi.

- Xidmət göstərilməsi prosesində məsuliyyət və etika qaydalarına riayət edilməsi

- Əməkdaşların norma və etika qaydaları barədə məlumatlandırılması;
- Onların pozulmasına görə məsuliyyət tədbirləri barədə xəbərdarlıq edilməsi vəziyyətinin yoxlanılması.

6. Təhlil

Təhlil aşağıdakı ardıcılıqla aparılmalıdır:

- İl ərzində aparılmış monitorinq nəticələrinin ümumiləşdirilməsi;
- Aşkar olunmuş nöqsanlar, onların baş vermə səbəblərinin müəyyən edilməsi;
- Nöqsanların mənfi nəticələrinin aradan qaldırılması üçün görülən tədbirlər;
- Nöqsanların gələcəkdə baş verməməsi üçün qabaqlayıcı tədbirlər.

8. Gözlənilən nəticələr

Aparılan monitorinqin nəticəsi və edilən əməli köməkliklər auditor təşkilatlarında səmərəli daxili nəzarət sisteminin yaradılmasına, günün tələbləri səviyyəsində təşkilinə və uğurla həyata keçirilməsinə öz töhfəsini verəcəkdir.